

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inserat do 30 petič 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. «Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 240.— Din. za tuzemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knaflcova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Radikalna stranka pred razkolom

Zanimanje za sejo glavnega odbora. — Pašičevce hočejo izolirati. — Mučen incident na včerajšnji seji.

Beograd, 22. junija. Vsi današnji listi obširno komentirajo včerajšnje sejo glavnega odbora radikalne stranke. Vedno bolj se kaže, da ne bo mogoče premostiti nasprotov med poedinimi frakcijami ter da prideva ta seja do definitivnega preloma, odnosno razcepa v radikalni stranki.

Že na včerajšnji seji se je pokazalo, da vladajo med frakcijami ostra nasprotstva. Listi zlasti komentirajo postopanje radikalnega centra, ki je odklonil izvolitev v glavni odbor stranke z motivacijo, da je seja nesklepčna. Ker je radikalni centum sam povzročil to nesklepčnost, se splošno sodi, da hoče centumski onemogočiti sejo in s tem preprečiti razcep stranke predno si ne zasigurajo ali podpore vlade ali pa skupnega nastopa s pašičevci. Centumski naglašajo, da ožji glavni odbor sploh ni upravičen voliti člane v ta odbor, marveč da spada to v kompetenco širšega glavnega odbora. Temu nazirajo pa se upirajo pašičevci, ki imajo v ožjem glavnem odboru absolutno večino, dočim bi se lahko zgodilo, da bi jih v širšem glavnem odboru preglasovali pristajalci centra in vladne skupine.

Po včerajšnji seji glavnega odbora se je vršila daljša konferenca radikalnih ministrov v kabinetu ministrstva pravde, na kateri je dr. Subotić, ki je prisostvoval včerajšnji seji glavnega odbora, poročal o poteku seje. V vladnih krogih prevladuje mnenje, da je včerajšnja seja glavnega odbora neveljavna,

ker ni bila sklepčna in ker sploh ožji odbor ni upravičen za volitev novih članov. Kakor izve vaš poročevalec, se bavijo vladni krogi s tem, da bi eventualno skupno z radikalnim centumom osnovali nov glavni odbor radikalne stranke in tako izolirali pašičevce. Na ta način bi naenkrat nastali dve radikalni stranki. V vrstah pašičevcev se naglašajo, da razpolagajo oni z veliko večino v narodu, dočim vlada v vrstah vladnih radikalov prepričanje, da bodo pri volitvah dosegli absolutno večino in tako pašičevce sploh onemogočili.

Mnogo se komentira tudi incident na včerajšnji seji med zastopnikom vladnih radikalov dr. Subotićem in Aco Stanojevičem. Dr. Subotić je zahteval, naj se seja odgodi do povratka ministrskega predsednika, da bi se lahko v njegovi navzočnosti razpravljalo o važnih vprašanjih in da se lahko brani na iznesene očitke. Aca Stanojevič je to zahtevo odklonil ter naglasil, da je bil g. Vukičević pravočasno obveščen, da se vrši seja, da pa se je kljub temu odpeljal. Dr. Subotić je nato demonstrativno zapustil sejo.

Nasprotstvo se bodo na današnji seji še bolj poglobila, ker forsirajo pašičevci zopetni sprejem Nastasa Petrovića v radikalno stranko. Centumski in vladni radikalni namreč zahtevajo, da naj o tem sklepa širši glavni odbor ter odreka ožjemu glavnemu odboru kompetenco za reševanje takih vprašanj.

Prelom med pašičevci in uzunovičevci

Današnja seja glavnega odbora NRS. — V stranko se lahko vrnejo vsi, ki jih je glavni odbor izključil. — Odločilna seja bo jutri.

Beograd, 22. junija. Današnja seja glavnega odbora radikalne stranke je trajala od 9. do 12. dopoldne. Nikola Uzunović se seje kljub ponovnim pozivom glavnega odbora ni udeležil, kar se v političnih krogih komentira tako, da je prišlo z ozirom na včerajšnje sklepe glavnega odbora do definitivnega preloma med pašičevci in uzunovičevci. Tudi Marko Tričković je prišel na sejo šele ob 11. Zato naglašajo vladni radikalni tudi danes, da seja ni bila sklepčna, ker ni bilo kvoruma. O seji je bil izdan naslednji uradni komunikat:

Glavni odbor narodno-radikalne stranke in na svojem današnjem sestanku pod predsedstvom Ace Stanojevića razpravljajo o internih zadevah radikalne stranke. V namenu, da zbere v svojih vrstah vse pristaje in kar najbolj ojači stranko, je glavni odbor sklenil odpušiti in pozabiti vse krivice in spore, ki so nastali tekom zadnjih let in na ta način omogočiti povratak v radikalno stranko vsem bivšim radikalom. Zato je bil sprejet sledeči sklep:

V stranko se lahko vrnejo vsi, ki so bili izključeni od glavnega odbora. To velja za vse osebe, ki so se iz kateregakoli vzroka oddvojile od radikalne stranke in bile zaradi tega izključene. (To se tiče predvsem onih, ki so ustali

novili lastne skupine ali frakcije, zlasti pa za skupino neodvisnih radikalov.)

Za vse te pa velja pogoj, da sami izrazijo željo po ponovnem vstopu v radikalno stranko ter da nedvoumno priznajo strankin program in statut.

V svrhu poravnave sporov, ki so nastali v poedinih volilnih okrožjih pri sestavi kandidatnih list, je glavni odbor sklenil, da odpošlje v dotične kraje posebne delegate, ki bodo preiskali podedne spore ter nato poročali glavnemu odboru, da o kandidaturah definitivno in končno javno sklepa.

Končno je glavni odbor sklenil izvoliti poseben izvršni odbor, ki bo v permanenti ter bo reševal vse tekoče zadeve. V ta odbor so izvoljeni: Marko Tričković, dr. Ivković, Slavko Miletić, Laza Marković, Ranko Trifunović in Ljuba Stojadinović za namestnike pa Velimir Karić, dr. Grgić, Stojadinović-Segedinac in Lukarević.

Prihodnja seja glavnega odbora se vrši jutri ob 9. dopoldne. Na dnevnem redu je razprava o razmerju med radikalno stranko in vlado. Ker se vrne ministrski predsednik Vukičević tekom današnjega dneva iz Sarajeva v Beograd, se domneva, da pride na jutrišnji seji glavnega odbora, na katero je bil g. Vukičević ponovno specijalno pozvan, do definitivnega razčiščenja.

Priprave za volitve

Seja državnega odbora za volitve. — Tudi nova Narodna skupščina bo štela 315 poslancev.

Beograd, 22. junija. Danes je imel sejo državni odbor za volitve. Odbor sestavljajo predsednik in podpredsednik Narodne skupščine in predstavniki najvišjih sodišč v državi. Na današnji seji se je vršila razprava o določitvi mandatov v poedinih okrožjih. Zadnje dni se je namreč širila verzija, da bo število poslancev zvišeno, zlasti v večjih mestih. Podpredsednik Narodne skupščine dr. Basarić je res takoj v začetku seje postavil tozadevni predlog, naj se vzame kot podlaga za določitev števila mandatov statistika iz leta 1921. Volilni zakon namreč bazira na statistiki iz leta 1910. Posledica tega je, da imajo nekatera manjša okrožja v Srbiji mnogo več poslancev, kakor pa bi obljubena in večja okrožja v prečanskih kraljih.

Temu predlogu so se uprli skorj vsi ostali člani državnega odbora naglašajoč, da državni odbor sploh nima pravice spre-

minjati zakonskih določb, ker je samo po sebi, da izvršuje in nadzira izvrševanje obstoječih zakonov. Dr. Poličević je razun tega naglasil, da je bila v volilni zakon sprejeta določba, ki tvori podlago za določitev mandatov statistika iz leta 1910 z namenom, da se zasigura srbskemu narodu ki je bil v svetovni vojni decimiran, primerno zastopstvo v Narodni skupščini.

Predsednik Narodne skupščine Marko Tričković je pojasnil, da je bil volilni zakon sprejet leta 1920, določba o statistični podlagi pa leta 1922, tako, da že to dokazuje, da je zakonodajalec namenoma odklonil statistiko iz l. 1921. Razvila se je živahna debata, končno pa je bil predlog dr. Basarića odklonjen, tako da ostane število narodnih poslancev neizpremenjeno. Tudi nova skupščina bo torej imela kakor doslej 315 poslancev. Prihodnja seja se vrši jutri popoldne.

Najmanjši evropski aeroplan

Polet ruskega pilota v letalski igrački iz Beograda v Prago.

Nedavno je poletel iz Beograda na mednarodno avionsko razstavo v Pragi, ki se je zaključila 16. t. m. bivši ruski kapetan Stričevski na aeroplanu, ki je gotovo najmanjši v Evropi, s katerim se more leteti na daljših progi, in ki ga je izdelala beograjska tovarna letal Svetozarja Vlakovića. Pred poletom so mnogi dvomili, da bi moglo majhno letalo absolvirati dolgo pot iz Beograda v Prago, toda pogumni letalec je bil že čez par ur v Budimpešti, nato pa v Bratislavi in Pragi. Češkoslovaški strokovnjaki so bili iznenadeni, ko je dosegel v Prago malo letalo, opremljeno s slabim Aisanjevim motorjem 60 konjskih sil, ki so ga šele v Beogradu primerno preuredili.

S tem motorjem bi se po trditvah Sv. Vlakovića malokateri pilot upal na pot. Razen tega je tudi letalo samo tako majhno, da na prvi pogled ni zbujało zaupanja. Vendar pa se je polet posrečil, če tudi je bil zelo naporen. Najprej je zašel v burjo ter se je moral spustiti v Budimpešti na tla. Tudi pri Bratislavi je moral pristati, ker so se pojavile nove zračne zapreke. Ko je letel proti Pragi, se je moral s pol pota vrniti v Bratislavo, ker se je zopet pojavil močan veter, ki je onemogočal pristajanje in postal nevaren za vsako gibanje. Največje nevarnosti pa so bile z oljem, ker je bil provizorni motor tako nepopoln, da je trošil olje in ga izmetaval brez cirkulacije, kakršna je pri drugih aeromotor-

jih. Tudi zaradi tega je moralo letalo med potjo pristati, da se je nanovo preskrbelo z oljem in bencinom.

Ko je končno avion dospel v Prago, je izval velikodušno navdušenje. Njegov ropot so čuli že od daleč, ne da bi aeroplan videli. Ropotal je kakor strojna puška, težko in pretrgano. Ko je pristal, so prihiteli ljudje in čestitali letalcu. Gledali so avion in pilota kakor v čudo. In ko je pilot Stričevski izstopil iz letala, ki je visoko okoli 1.70 m. s svojo ogromno postavbo, občinstvo skoro ni moglo verjeti svojim očem, da more ta letalska igračka nositi toliko teže.

Pričeli so aeroplan tipati od vseh strani in s svojo lahkoto skoro brez teže je bil predmet dolgega občudovanja. Dvigali so ga od tal kakor igračko in končno so mu morali privezati na rep vrečo peska, da ga niso postavili na glavo. Na razstavi je aeroplan, ki so mu odkazali posebno mesto, zbujał splošno pozornost tudi med inozemskimi posetniki.

Letalo ostane še nekaj časa v Pragi, da mu montirajo nov Walterjev motor s 65 konjskimi silami, s čemer dobi definitivno obliko. Nato poleti pilot Stričevski z njim na demonstrativno potovanje in sicer najprej v Varšavo, nato pa v Bukarešto, v Sofijo in nazaj v Beograd, odkoder bo delal polete tudi po naši državi, da zadovolji radovednosti onih, ki ga še niso videli.

Prometna navodila Aero-kluba za letalski miting

Občinstvo obveščamo, da je prometno ministrstvo dovolilo vsem posetnikom aeromitinga polovično vožnjo z vseh postaj naše države do postajališča Devica Marija v Polju in nazaj. Vsak posetnik naj kupi cel vozni listek do te postaje ter naj shrani listek, kakor tudi kupljeno vstopnico za miting za povratno vožnjo domov, ker drugače sam vozni listek ne velja za povratek. Za posetnike mitinga iz Ljubljane se bodo izdajale posebne povratne karte. Oni posetniki, ki bi ne bili direktno odpravljeni do Device Marije v Polju, bodo lahko dokupili v Ljubljani na glavnem kolodvoru pri posebnih blagajni (pri izhodu) nadaljnji vozni listek do Dev. Marije v Polju in nazaj, morajo pa pri povratku izkazati se z obema voznima kartama in z vstopnico za miting. Dilekacija državnih železnic je uvedla poleg obstoječih vlakov iz Ljubljane — glavni kolodvor — na letališče in nazaj tri posebne vlake. Njih vozni red je sledeči: Prvi poseben vlak odhaja iz Ljubljane gl. kol. ob 14.35; drugi ob 15.10 in tretji ob 15.35 popoldne. Vsi tri posebni vlaki vozi do čuvajnice 629, kjer obstoji prehod preko tirov direktno na letališče. Izstop občinstva je dovoljen samo na levi strani v smeri vožnje med obema tirova. Vsakdo ima železniške tice kar najhitreje zapustiti, da je vlakovni promet neoviran. Navodilom tamošnjih rediteljev se ima vsakdo brezpozorno pokoriti. Naprosimo občinstvo, da se v lastnem interesu poslužuje v čim večji meri že prvih dveh posebnih vlakov, da se izogne prevelikemu navalu pri zadnjem vlakcu, zlasti še, ker bo na ta način publiki omogočen ogled zastavljenih letal ter izbira najprikladnejših mest za opazovanje.

Povratak posebnih vlakov v Ljubljano se izvrši s postajališča iz Dev. Marije v Polju in sicer je odhod teh vlakov ob 18.30, drugi ob 19.05 in zadnji ob 19.45.

Da se omogoči povratak udeležencev

iz kamniškega in kranjskega okraja, je direkcija državnih železnic ukrenila, da čaka na postaji Ljubljana, glavni kolodvor, potniški vlak, ki odhaja na Gorenjsko ob 18.55 in mešani, ki odhaja proti Kamniku ob 18.20, zvezo s prvim posebnim vlakom, ki odhaja s postajališča Dev. Marija v Polju ob 18.30.

Vozni listki in vstopnice za miting se bodo prodajale v soboto in nedeljo dne 25. in 26. t. m. v posebnih železniških potniških blagajni pri izhodu na ljubljanskem glavnem kolodvoru. Člani Aero-kluba, dijaštvo in vojniki naj si nabavijo vstopnice za miting in železniške vozne listke že v soboto od 8. do 12. dopoldne in od 14. do 20. ure pri omenjeni blagajni, ker se bodo v nedeljo prodajale le nečlanske vstopnice za miting po 10 Din za osebo. Vozni listek iz Ljubljane na letališče in nazaj stane za osebo le 3.50 Din.

Poleg posebnih vlakov bodo posetnikom na razpolago še avtobusi na določenih krajih, o čemer bo občinstvo še pravočasno točno obveščeno.

BYRD STARTAL

Newyork, 22. junija. Ameriški letalec Byrd je včeraj ob 10. dopoldne (srednjeevropski čas) ob ugodnem vremenu odletel z newyorškega letališča. Z njim potujejo štirje potniki. Če se mu polet potujejočana posreči, dospe v četrtek zjutraj v Pariz. Iz Pariza namerava poleteti preko Rusije in Azije čez Tihl ocean nazaj v Ameriko. To bo prvi polet, ki bo pokazal praktično vrednost preoceanjskih poletov. Če se ta polet obnese, bo triumfalno letalstvo nad novim presenečljivim uspehom. Zato vlada za Byrdov polet izredno veliko zanimanje.

Letalski miting v Ljubljani

Ljubljanski Aeroklub je prejel brzajavno obvestilo, da je z odlokom 38.941 z dne 21. VI. dovoljena polovična vožnja za letalski miting v Ljubljano.

Iz pisane ljubljanske kronike

Nočni poset pri mojstru Tonetu. — Trnovska Amaconka. — Po-nočnjaki.

Dober večer vam Bog daj, mojster! Tako je pozno zvečer pozdravil 25-letni potepuh Bertl, ko je vstopil v čevljarnico mojstra Toneta tam na Bregu. Takoj nato je nadaljeval prav milo in prosoje: — Tako mi kruli po želodcu, prosim vas, dajte mi kaj vbojajne.

Mojster Tone je po strani ošvrknil prišleca, starega znanca ter osorno pripomnil: — Zakaj se vedno potepaš? Delaj, delaj! Tako mlademu bi ne bilo treba beračiti in biti lačen. Vsak večer bi lahko imel na krozniku penčenko s salatico.

Mojster Tone se je po opravih nagulil v stran, a potepuh Bertl je že s svojimi dolgimi prsti sunil par ženskih čevljev ter izginil kakor blisk iz sobe. Mojster Tone pa je hitro opazil, da mu je potepuh pofulil čevlje ter je jadno skočil za njim. Tam v Krizniški ulici ga je dohitel. V rokah je imel potepuh samo en čevlj, dočim je drugega najbrže potoma vrzel v stran, ko je videl pretečo nevarnost. Mojster Tone ga je zagrabil za rokav in odpeljal sam na stranico. Tu so mu povedali, da pride po paragraf, ker je beračil in kradel. Bertl pa je zarohnel:

— Kaj? Jaz sem beračil? Jaz sem kradel? Prišel sem k mojstru samo na obisk, ker sva stara znanca. Preživljam se pošteno z zaslužkom svojih rok.

— Kje stanujete? Zakaj niste pri roditeljih?

— Sem brez krova in hleba, to je res. Domov pa ne grem. Sram me je, ker sem raztrgan in razcapan.

Micka v Trnovem je priletla ženska, živi kot zasebnica, a je sila borbenca, kakor kaka Amaconka. Te dni je bila zelo razkačena. Spravila se je na delavca Toneta in ga poštno z nohti opraskala po obrazu. Tone pa ne bodi len, je šel k zdravniku in na policijo. Tam so Micko izpraševali, zakaj je to napravila, a ona je resolutno odgovorila: — Povsod me ta hudir opravlja. Včeraj sem ga prišla, pa je šel nad mene z lavorjem. Prijel me je za lase in vrzel na tla. Zato sem se morala braniti.

Toda bolj verjetno je nasprotno, da je Micka planila kakor mačka v Tončka in ga opraskala.

Trnovska Amaconka pa se je spravila tudi na ženo drugega delavca Janeza. Napadla je skrbno ženo Lojziko in jo obenem hudo zmerjala. Ko je Janez zapazil ta nečuvni napad na njegovo ženo, je pristopil k Micki ter jo udaril po desni roki. Pri tem ji je tudi raztrgal bluzo. Micka je nato brž letela k zdravniku po izpričevalo, da je pri udarcu dobila lahko telesno poškodbo. Vsi-lik špetirje se bo nadaljeval pred sodnikom.

Danes ponoči, zlasti v prvih jutranjih urah, so se po ulicah razvijale prave orgije razgrajev. Prebivalci Subičeve ulice, in bližnjih hiš okoli policije so vznemirjeni vstajali, odpirali okna ter zrlj, kaj se godi pred policijo. Z velikim naporom je pripeljal stražnik na policijo dva elegantna in teligentna mladeniča, ki sta bila precej vinjena in sta prekinjala stražniku mater. Slikar Mate in pesnik Guido, dva Zagrebčana, sta postala tako rabijalna, da so ju morali stražniki končno spraviti v zapore. Kjer se dolgo nista mirovala. Danes zjutraj sta se streznila in začudeno gledala, kje se prav za prav nahajata. Končno so ju obsodili na dva dni zapora. Osem mladeničev prava naša zlata mladina, pa je snoč silno razgrajalo po Selenburgovi ulici. Bili so te Gorgije, Juraj, Mile, Mehmed, Tomislav, Nikola, Branko in kranjski Tonček. Stražnik jih je dalj časa miril, a končno jih je moral vzeti na protokol. Prejeli bodo za razgrajanje in tuljenje primerno nagrado od policijskega ravnateljstva.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Effekt: Investicijsko posojilo 84.50, 85.50; vojna škoda 343, 344; zadolžnice Kranjske deželne banke 20, 22; zastavni listi Kranjske deželne banke 20, 22; Celjska posojilnica 195, 197; Ljubljanska kreditna 150, 0; Merkantilna Kočevje 0, 98; Pradediona 830, 0; Kreditni zavod 160, 170; Trbovlje 0, 460; Veveče 135, 0; Stavbna družba 55, 65; «Seš sir» 104, 0.

ZAGREBSKA BORZA.

Effekt: 7% invest. posoj. 1921 344, 343—343.5; 2 1/2% drž. rente za ratnu štetu 84—0; Ljubljanska kreditna 150—155; Hrvatska eskomptna banka 94—95; Kreditna banka, Zagreb 93—95; Hipotekarna banka 60—61; Jugobanka 92—93; Pradediona 800—855; Drava d. d. Osijek 380—395; Sečerana, Osijek 495—505; Isis d. d. 46—48; Gutman 280—290; Slaveks 110—125; Slavonija 18—19; Trboveljska 470—475; Union, paromlin, 300—0; Veveče 135—0; Agraria 49—50.5.

Devize: Dunaj 800—803; Berlin 13.49—13.52; Italija 319.60—321.60; London 276.10 do 276.90; Newyork, ček 56.70—56.90; Paris 222 1/2—224 1/2; Praga 168.20—169; Curih 10.935—10.965. — Valute: funt št. 273.10—273.90; Kč 168.

INOZEMSKA BORZA.

Curih: Beograd 9.135, London 25.24, Newyork 519.80, Milan 29.28, Praga 15.40, Paris 20.3525, Dunaj 73.20. Tržišna borza danes nima prajati.

Avtomobilska nesreča pri Zidanem mostu

Zidani most, 22. junija. Na cesti med Hrastnikom in Zidanim mostom, približno pol kilometra pred Zidanim mostom, sta danes ob pol 12. trčila dva avtomobila, «Chevrolet» in «Fiat». V avtomobilu sta se vozila dva potnika, in sicer eden iz Mari-bora, drugi pa iz Zagreba, ki sta potovala za svoji tvečki. Po čudnem naključju sta ostala oba nepoškodovana, dasi je potnik iz «Fiatu» odletel pri sunku, tri metre visoko in na padel na nasip pod cesto. Nesreča se je pripetila zato, ker je «Fiatu» odpovedala zavora in ker se na tamošnjem ostriem ovinku cesta sploh ne moreta izogniti dva avtomobila. Oba avtomobila sta močno poškodovana. «Chevrolet» je popolnoma razbit. «Fiatu» pa se je zlomila prednja os, tako da je za nadaljevanje vožnje popolnoma ne-sposoben.

KREDIT ZA POSLOPJE DZ V LJUBLJANI

Beograd, 22. junija. Ministrstvo za socialno politiko je odobrilo iz fonda za podporo brezposelnih kredit v znesku 1.800.000 Din za zgradbo uradnega poslopja Delavske zbornice v Ljubljani.

Nova rumunska vlada

Bukarešta, 22. junija. Kakor je bilo pričakovati, je kralj po demisiji Stirbeya-vega kabineta poveril sestavo nove vlade šefu liberalne stranke Bratiuanu. Bratiuanu je še tekom včerajšnjega dne sestavil listo nove vlade in jo ob 8. zvečer predložil kralju v podpis. V novi vladi so vsi dosedanjli liberalni ministri, razen tega pa so vstopili v vlado dr. Lupu, Argetuanu, Popescu, Duca in Vintila Bratiuanu, brat predsednika liberalne stranke. Ministrsko predsedstvo ima Bratiuanu, notranji minister je Duca, zunanje ministrstvo pa vodi začasno Argetuanu. Po volitvah prevzame zunanje ministrstvo sedanji rumunski poslanik v Londonu Zitu-tusca. Ministrstvo financ je poverjeno Bratiuanu. Ministrstvo pravde je prevzel Popescu. Vlada upa, da bo pri volitvah dosegla absolutno večino.

DAVIDOVIĆ NOSILEC LISTE V BEOGRADU

Beograd, 22. junija. Včeraj se je vršila konferenca mestne organizacije demokratske stranke v Beogradu. Za nosilca liste v Beogradu je postavljen Ljuba Davidović. Značilno je, da je pri glasovanju o tem predlogu skoraj tretjina navzočih pristavila glasovala proti Ljubi Davidoviću.

Velike sokolske svečanosti v Ljubljani

Slavna otvoritev sokolskega doma na Taboru. — V. pokrajinski sokolski zlet na Vidov dan. — Tisoči Sokolov in Sokolic prispejo v Ljubljano — Vozne ugodnosti za udeležence.

V Ljubljani bodo 27., 28. in 29. t. m. velike sokolske svečanosti. Z otvoritvijo Tabora, najlepšega Sokolskega doma v Jugoslaviji, bo združen V. sokolski pokrajinski zlet, ki je obvezen za sokolske župe iz severozahodnega dela naše države. Svoje udeležbo za zlet pa so prijavile tudi ostale župe JSS in računati je, da se bo zbralo v teh dneh v Ljubljani do 5000 Sokolstva.

Razven jugoslovenskih Sokolov pride na zlet do 300 češkoslovanskih bratov s člani starejšinista COS, nadalje delegacije poljskih Sokolov, ruskih Sokolov in lužičkih Srbov. Večina udeležencev izven Ljubljane prispeje tekom ponedeljka 27. junija. Dolžnost Ljubljane je, da jih sprejme bratsko. Hiše naj bodo okrašene v zletnih dneh z državnimi trobojnicami.

V zletnih dneh bosta dva javna telovadna nastopa in sicer v torek ob 4. popoldne na Taboru, v sredo 29. junija ob 3. popoldne pa velik nastop na letnem telovadišču ljubljanskega Sokola v Tivoliju. Nastopilo bo pri prostih vajah do 2500 sokolskega članstva. S posebnimi telovadnimi točkami nastopi vojaštvo 40. Triglavskega polka. To bo v Ljubljani največja sokolska telovadna prireditev po I. vsesokolskem zletu l. 1922.

Tekme raznih oddelkov in za prvenstvo bodo pokazale tehnično višino naših žup.

Glede voznih olajšav

je bilo starejšinista JSS obveščeno, da je dovoljen vsem članom — veščim 75 %, ostalemu članstvu pa 50 % popusta na železnicih.

Najmanjši možic v Ljubljani

Zbirališče ljubljancanov ob vročih poletnih dneh. — Atraksije Krapežve kavarne. — Miško z metlo — medij.

Krapeževa kavarina »Zvezda«, zlasti pa vrt, kjer se zbira zdaj ob vročih dneh stano mlado, je za Ljubljano nedvomno najprivlačnejša točka. Tu se shajajo advokati, zdravniki, trgovci, dijaki, akademiki. Zenski svet je pa ravno tako mnogoličen in pester. To je po poglavje zase. Že godba privlači marsikoga pod zelene kostanje. Res je, da si večina privošč v kavarni le »kapucince«, v restavraciji pa »malo belo« ali »četrtni rdečega«. Izvzeti so akademiki, ki so stalni gostje in imajo v kavarni že domovinsko pravico. Te poslužijo natakarji z vodnimi kifelci, če izrecno ne zahtevajo kofetka ali celo »šokolada«.

Menda je tako v vsaki kavarni. Neka skupina povečini mladih ljudi tvori jedro vsake kavarne. Zastojkarji za ograjo vrta sicer trde, da se mnogo bolje sliši, če sedi človek na vrtu. To je pa menda le domišljija in akustična prevara. Mimogrede bodi omenjeno, da so ata kapelnik še silno utrujeni od večnega drsanja po violini. Tudi vročina je menda kriva, da je tempo glasbe skrajno počasn in se vleče kakor ljubljanski deževni popoldnevi. Tudi intendantov »poba« to čuti in ve, zato vedno sili v kavarno in hoče na vsak način dirigirati.

G. intendant se rad izprejaha po Tivoliju in vleče za seboj svojega »poba«. Poba hoče pa v »Zvezdo«. »Poba«, poslušaj in pojdi z menoj, križi G. intendant, da se mu kar brada mudi. »Ne grem, odgovarja energično. G. intendantu ne preostaja drugega, nego da »poba« pošlene našeska.

Torej intendantov »poba« hoče biti na vsak način dirigent. Nedavno smo ga opazovali. Prav po taktu in zelo ritmično je mahal z rokami. Dirigent (pravi, oni, ki je že utrujen in potreben rivičere) je kar gledal, kako možko dirigira. Bog ve, kaj si je pri tem mislil. Skoraj gotovo nič hudega.

Intendantov »poba« in dirigent pa nista edini atrakciji Krapežve kavarne. Kaj šel G. Krapež je bil že v Afriki, pozna svet in ve, kaj hočejo ljudje in s čim se jih zabava. Tretja atrakcija »Zvezde« je Miško.

Vsi obiskovalci »Zvezde« ga ne poznajo. Tisti pa, ki sklepajo bilanco dneva pozno v noč ob črni kavi ali tisti, ki ostanejo v ka-

Vse članstvo, ki se udeleži sokolskih svečanosti, opozarjamo na spored v zletnih dneh, ki so izšli v posebni brošurici in kjer so vsa navodila. Brošurica stane 3 Din.

Zletni odbor za pokrajinski zlet je izdal krasen album slik o Sloveniji, ki bo vsakemu udeležencu lep spomin in lepo propagandno sredstvo za naše kraje vsem udeležencem izven Slovenije.

Vsak posameznik stori svojo dolžnost, da bodo zletni dnevi 27., 28. in 29. junija za Ljubljano sokolski triumf! Zletni odbor vabi fotografe amaterje, da snimajo o priliki zleta prizore na telovadiščih in pri povorki. Za prejete slike plača odbor dejanske stroške. — Navodila za skupna prenočišča so razposlana na vsa društva.

Prihod večjih skupin gostov bo javljen občinstvu posebej nekaj ur pred prihodom vlakov na oglasnih tablah, ki bodo visle na najprometnejših krajih mesta.

Vstopnice za pozdravni večer, za telovadbo Sokola I. in za glavni nastop v Tivoliju bodo naprodaj od četrtega dalje v Tiskovni zadrugi.

Skupna prenočišča bodo v sledečih poslopih: v gluhonemnici (Cehinje), na učiteljski (Čehi), v I. II. mestni šoli in v realni gimnaziji (moški člani), v Sv. Jakoba šoli, na Liceju in v Mladiki (ženske članice), v Mišičevi vojašnici (Rusi).

Zunanje redakcije naj se javijo radi prostih vstopnic pri tajništvu Zletnega odbora na Taboru. Občinstvo prosimo, da v zletnih dneh okraši hiše s trobojnicami in cvetjem.

zerji. O tem pa podrobneje drugič.

Takrat, ko je bil G. Krapež v Afriki, je njegovo gospo zelo skrbelo. Cele noči je prebela in pred očmi so se v podile čudne živali, žirafe, sloni, tigri, kače klopoteče, potem čudne muhe, podobne tistim, ki pikajo egiptologe, ko dvigajo Tutenkamne itd. G. Krapež ni egiptolog, pa vendar se mu more pripetiti v Afriki nesreča. Takrat torej se je gospa spomnila Miška. Pavle ga je hipnotiziral in glej čudo, Miško je začel povedovati vse natančno, kje gospod hodijo, kaj počenajo, kako se pote. Imena mest, trgov, vasi, gor, rek, hribov itd. je izgovarjal popolnoma pravilno po arabščini. Sedajle gospod »živeli« vpijele, je rekel Miško h koncu in nato se je zbudil.

Marsikaj bi se lahko povedali o Mišku in drugih atrakcijah kavarne »Zvezde«. N. pr. kako se je Miško v avtomobilu vozil, kako je ljubil Kunigundo, kako je postal oče i. t. d. To so pa zopet poglavja za se in tudi ne gre, da bi človek kar vse v eni sapi povedal.

Občni zbor SPD

Številna udeležba zastopnikov podružnic. — Sprememba društvenih pravil. — Izletniški vlaki.

V velikem salonu restavracije pri »Levku« se je snovi vršil občni zbor SPD, ki je bil prav častno obiskan, zlasti po mlajših članih društva in zastopnikih posameznih podružnic. Predsednik dr. Fran Tominec je otvoril in vodil občni zbor, v prvi vrsti pozdravljal joč zastopnike posameznih podružnic SPD, tako dr. Senjora in dr. Snuderla kot zastopnika mariborske podružnice, svetnika Pillerja in Frana Čuka za savinjsko, Uleta in Vrhovnika za mežsko, Josipa Setina in Cirila Maverja za jesenjsko, Ivana Tomazina za litjsko, svet. dr. Glaserja za podravsko, Adolfa Vrana in Ferdinanda Premroua za kranjsko in dr. Prešerna za radovljiško podružnico. Udeležba zunanjih podružnic kaže, kako veliko zanimanje vlada za nadaljnji razvoj in napredek društva. V nadaljnjem omenja predsednik v glavnih obrisih dosedanje delovanje društva ter konstatira, da je osrednji odbor ušermil svoje delo tako, da se je doseglo popolno edinstvo s posameznimi podružnicami. V toplih besedah se je spominjal med drugim dveh planincev in sicer duhovnega svetnika Jakoba Aljaža, ki je pokazal društvu prave smeri v višave, in odvnetika dr. Trillerja, ki je društvu volil 5000 Din.

Tajnik Ivan Tavčar je podal kratko, a zanimivo poročilo o notranjem in zunanjem delu SPD. Čeprav je lansko leto vreme nagajalo, je bil posej planinskih koč dober in sicer ne samo od strani domačinov, ampak tudi od strani tujcev, osebito Čehov, avstrijskih in drugih Nemcev. Lansko leto je prenehala delovati belokranjska podružnica SPD, a na novo se je ustanovila v Mežici podružnica »Peca«. Društvo je skrbelo za varstvo planinske flore. Z Avstrijo se je se je sklenila konvencija glede turistovskega prometa v obmejnem pasu. Ta konvencija je ratificirana in se naši turisti lahko s svobodno kretajo v določeni obmejni coni Tudi z Italijo je sklenjena primerna konvencija, ki pa še ni ratificirana in zato ni pripravljivi prestop meje prot Italiji brez vizuma. V nadaljnjem poročilu je g. tajnik omenil žrtve, ki so jih zahtevale naše planine preteklo leto. O binokostih lanske leto so se ponesrečili na Grebeni trije turisti: Fran Strle, Vera Manzi in Rado Špelič, 22. maja so pogrešili dr. Milka Lubeca, nov. 22. so ga 4. avgusta na Prisojniku, 7. nov. je ponesrečil na Turncu (Smarna gora) mlad turist Alojzij de Reggi, na Mrzli gori visokoletec Pavel Šuman, v Vratih pa je izginil oktobra meseca turist in slikar Gorup, katerega so rešile ekspedicije zama iskalce. Centrala je štela koncem leta 3916, podružnice pa skupaj 3260 članov, tedaj skupaj 7176 članov. Društveno glasilo »Planinski Vestnik« ima 1687 naročnikov.

Blagajnik Rudolf Rozman je nato podal podrobno poročilo o finančnem stanju društva in o poslovanju posameznih planinskih koč in domov. Nekatere koč so izkazale manjše dohodeke kakor prejšnja leta, druge so napredovale.

Po kratki debati, katero je sprožil ravnatelj G. Rasto Pustoslavšek, ki je v svojem govoru dobrohotno kritiziral delovanje društva in podal tudi nasvete, ki jih pa občni zbor ni povsem spoštoval, je občni zbor sprejel proračun za leto 1927, ki izkazuje na izdatkih in dohodkih 1.502.580 Din. Na predlog člana nadzorstva Emerica Ferlina je

B -OB-OB-OB-OB-OB
D -DAME IN GOS-ODJE
V -VA-NO
N -NAD-MO-V-GO-NA-TR
O -OGAL
GAJEVA ULICA — DUNAJSKA CESTA
Poleg Kreditne banke

nato občni zbor podelil dosedanjemu odboru absolutorij. Nato je tajnik predlaga nova, od vseh podružnic odobrena pravila SPD, ki so za nadaljnji razvoj vitalne važnosti in ustvarjajo enotno delovanje med osrednjim odborom in podružnicami. Občni zbor je ta pravila soglasno potrdil. Predsednik je nato pripomnil, da se vrši volitev novega odbora na prihodnji izredni skupščini, ki bo sklicana tekem enega meseca. Poše vodi na pred dosedanjim osrednjim odbor.

Pri slučajnostih je ravnatelj gosp. Rasto Pustoslavšek sprožil vprašanje izletniških vlakov, ki jih namerava uvesti železniška uprava in o katerih je bil že objavljen vozi red. Obzaluje, da vlaki še niso uvedeni in bodo najbrže, ko bo konec turistične letne sezone. Predsednik dr. Fran Tominec je kratko pojasnil to vprašanje ter omenil, da bodo vlaki najbrže že 25. t. m. vpeljeni, obenem pa je izrazil splošno željo vseh turistov, da se naj že ob sobotah vpeljejo izletniški vlaki za čono preko 40 km s povratkom v nedeljo zvečer, a ob nedeljah izletniški vlaki za čono preko 25 km s povratkom zvečer. Obravnavale so se nato še nekatere interne zadeve, nakar je predsednik zaključil občni zbor.

NOGAVICE

TRADE MARK

znamkon žigom

ALS

KLJUČ

najboljše, najtrpežnejše, zato najcenejše

Prosveta

Ljubljanska opera. Snovi smo poslušali v Ljubljani prvo reprizo Beethovnevega »Fidelia«, ki je dosegel pri premierski predstavi pravi sijajen, z vrelim navdušenjem sprejet uspeh. Enak uspeh je dosegel »Fidelio« na gostovanju naše opere v Bosni in Dalmaciji. Povsod so kritiki naglašali, da je uprizoritev »Fidelia« prinesla višek umetnosti ljubljanske opere. Zato smo hiteli snovi v gledališče v radostnem pričakovanju, da se nam nudi zopet velik umetniški užitek. Toda bili smo zelo razočarani. Ni kogar ne dolžimo krivde, da je bila predstava izvečine medla in celo dolgočasna, tupatam netočna ali površna. Dobro vemo, da je vsaka predstava v gledališču neke vrste loterija. Včasih se ob najboljši pravi ponesreči, včasih pa se kljub strahu in nezaupanju posreči. Tako je vsela pač snovi nad vso predstavo nesrečna zvezda. Orkester takoj od začetka ni bil na premierski višini ter se do zaključka ni povsem dvignil. V zborih je manjkalo nekaj pevcev in pevk; uspeh mu je daleko zaostal za premiero. Med solisti se je odlikovala edina ga. Zaludova z Eleonorro ter žela za velikansko arijo 2. slike živahen aplavz. Uglaj pa je ponovno grandiozni finale II. dejanja, ter so vsi solisti po zaključku predstave želi dolgotrajno in zelo živo odobranje. Vsekakor želimo, da vodi »Fidelio« v bodoče g. ravnatelj Polić, ki je opero naštudiral in dovedel do popolne zmage pri premieri. Eksperimente z dirigenti brez potrebnih skusnih za tako teke opere pa enkrat za vsele, odklanjamo, ker se morajo pozneje srečati. Abonentni imajo pravico do vseh predstav.

»Madame Butterfly« v ljubljanski operi. Pri današnji predstavi poje tenorsko partijo Pinkertona g. Kovač in ne, kakor javljeno, g. Jelačin, ki je snovi odpovedal sodelovanje v tej operi. Ostala zasedba običajna. Predstava je za red E in jo dirigira kapelnik dr. Švara.

Poljska kri v ljubljanski operi. V soboto 25. t. m. je v operi premijera Oskar Nedbalove opere »Poljska kri«. Vloge so sledeče zasedene: Pan Jan Zarembo, graščak na ruskem Poljskem — g. Povhe, Helena, njegova hči — ga. Polčeva, grof Boleslav Baranski — g. Drenovec, Bromilo pi. Popiel — g. Peček, Vanda Kvasinska — ga. Vera Danilova, Jadviga Pavlova — ga. Rakarjeva; plemiči, prijatelje grofa Baranskega pojo g. Janko, Jerman, Simončič in Rus Josip; gospa pi. Dirgulska — gna. Jeronova, Kontesa Jozia Napolska — gna. Sternišova, Vlastek — g. Marolt. Režira g. Povhe, dirigira dr. Švara. Predstava je izven abonmana. Začetek ob 20 zvečer.

I. javna produkcija gojenecv drž. konservatorija v Ljubljani se vrši v četrtek, dne 23. t. m. ob 8. zvečer v Filharmonični dvorani. Nastopijo sledeči gojenci: 1.) Verdi: Arija iz opere Ples v maskah. Poje Olup Mari-

ja. 2.) Hermann: Trije popotniki. Poje Likovci Joža. 3.) a) Bizet: Adagietto iz L'Ale-sienne; b) Ellerton: Tarantella. Igra na gosli Prevorsek Uroš. 4.) a) Škerjanc: Večer na impresiji; b) Pavčič: Uspavanka. Poje Rohrmann Danica. 5.) Verdi: Arija iz opere Aida. Poje Dolenc Josipina. 6.) Bruch: II. stavek koncerta v g-molu, za gosli. Igra Stan- nič Fran. 7.) Löwe: Ura. Poje Seber Ana. 8.) Suk: Pomlad op. 22, igra na klavirju Novaković Božica. 9.) a) Ravnik: Vasovalec; Škerjanc: Aleja sniva. Poje Pucelj Stanko. 10.) Wieniawski: Spomin na Mosko. Igra na gosli Rupil Karel. 11.) Delibes: Arija iz opere Lakme. Poje Popovič Vera. 12.) Ključ: Scherzo za tri gosli. Igrajo Šušteršič Vinko, Krek Leon, Šivic Silvester. Posamezne nastopajoče spremljajo na klavirju: Vogel-nik Marica, Valjalo Marta, Šivic Pavel. Novaković Božica. Vstop v dvorano je prost, pobirajo se le prostovoljni prispevki v kritje stroškov, vendar pa mora vsak obiskovalec dobiti preje vstopnico, katere se dobi v konservatorijski pisarni v Gosposki ulici št. 8, poslojše Glasbene Matice, na dan produkcije od 8. do 12. in od 3. do 6. ter pred produkcijo v veži Filharmonično družbe.

Beleznica

KOLEDAR.

Danes: Sreda, 22. junija 1927; katoličani: Paulin; pravoslavni: 9. junija, Kiril. Jutri: Četrtek, 23. junija 1927; katoličani: Truda; pravoslavni: 10. junija, Timotej.

DANASJE PRIREDITVE.

Gledališča: Opera: »Madame Butterfly«. Kino Metlica: »Valovi strasti«.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Bahovec, Kongresni trg; Ustar, Sv. Petra cesta; Hočevar, Spodnja Šiška. Jutri: Sušnik, Marijin trg; Kuralt, Gosposvetska cesta.

Solnce zaide danes ob 19.51, vziđe jutri ob 4.13 in zaide ob 19.51.

ZA NAŠE NAROCNIKE.

Danes so na vrsti naročniki serij F in G.

Sport

Lahkoatletski miting v Ptuj

Pretekli četrtek je priredil agilni SK Ptuj lepo uspehi lahkoatletski miting, na katerem so sodelovali tudi lahkoatletci ljubljanske Ilirije in mariborskega Rapida. — Kljub silni vročini so bili doseženi prav dobri rezultati, zlasti je podčrtati velik napredek in smisel Ptujčanov za lahko atletiko. Rezultati so bili sledeči:

Tek 100 m: 1. Stepišnik (IL) v 11.3; 2. Režek (IL).
Tek 200 m: 1. Habič (IL) 25; 2. Pavčič (Ptuj) 25.1.
Tek 400 m: 1. Habič (IL) 62.2.
Tek 800 m: 1. Jeglič (Rapid) 2: 11.1, 2. Walner (Ptuj).
Tek 3000 m: 1. Pernath (Rapid) 10: 50.2, 2. Hladnik (IL).
Skok v dalj: 1. Stepišnik (IL) 6.05.
Skok ob palici: 1. Pavčič (Ptuj) 2.97, 2. Baumgartner (Rapid) 2.97.
Skok v višino: 1. Baumgartner (R.) 1.50, 2. Walner (Ptuj).
Met krogla: 1. Barlovič (R.) 10.38, 2. Jurkovič (P.).
Met diska: 1. Murn (P.) 31.68, 2. Jurkovič, 3. Barlovič.
Štefeta 4 x 100 m: 1. Ilirija 48.8, 2. Ptuj 49.
Olimpijska štafeta (800, 400, 200, 100): 1. SK Ptuj v 3: 49; 2. Ilirija v 3: 49.6.
Končno stanje je sledeče: Ilirija in Ptuj po 48 točk, Rapid 24 točk.

Velik vlom v Genovi

V noči od nedele na ponedeljek je bil v Genovi izvršen velik vlom, pri katerem so zločinci odnesli večmilijonski plen. Vlomljenje je bilo v trgovino zlatarja Oskarja Linke. Vlomnici so navrtali dve veliki blagajni in odnesli nad milijon liž v gotovini. V lokalno so pobrali razno zlatnino, dragulje, briljante in druge dragocenosti v vrednosti več milijonov fr. Značilno za drznost svedrovcv je, da so si upali vlomiti v lokal, ko je vendar v neposredni sosesčini, na trgu Piazza de Ferrari, sedež policijske direkcije.

Vlom je bil izvršen na ta način, da so vlomilci najprej vdrti v pisarno, ki se nahaja nad trgovino in od tu dospeli v lokal. Delati so morali vsaj noč zelo naporno. Čudno je, da jih ni pri poslu nihče motil, kajti Piazza de Ferrari je eden najbolj živahnih okrajev v vsem mestu in tudi ponoči gosti ob-ljuden. Vlom so opazili šele v ponedeljek zjutraj. Policija je aretirala nekoga nočnega čuvaja.

grede človeku do mozga. Končno je spregovoril: — Kdo ste?

— Sire, saj sem vam že povedal, Šved. Pišem se profesor Pelotard.

— Šved! Sin naroda, ki si je izbral za kralja vlezidzjalca! Želite, da osvobodim vaše prijatelje?

— Sire, prav kar sem prosil, da jih osvobodite. Zdaj svoboda ne zastostuje več.

— Zelite, da jim podelim veliki križec?

— Sire, ta hip sem zahteval veliki križec. Zdaj pa tudi veliki križec ne zastostuje.

— Zelite, da jim povrnem škodo?

— Da, sire, petdeset tisoč vsakemu — komaj več kot bi moral vsak izmed njih plačati vašemu veličanstvu odškodnino, ako bi ne posegel jaz vmes.

Napoleonov pogled se je zmrčil. — To so velike želje.

— Sire, to niso želje, to so pogoji.

— To so kruti pogoji.

— Sire, predlagal sem vam dvakrat milejše pogoje, pa ste jih odklonili.

— To so pogoji od Waterloo!

Napoleon se je naglo zvrznil v sedlu in nozdri so se mu napele.

Frank Heller:

48

Novi Napoleon

Roman.

Pogled besnih oči je bil vzrok, da je profesor izpremenil predmet svoje-ga govora.

— Toda vaše veličanstvo se zanima izključno za aeroplan, ki kroži tam gor, namesto da bi stal v hangarju za reklamno desko, v hangarju, kjer bi moral stati. To je posledica petih ukrepov, ki sem si jih dovolil storiti, ko sem prejel zadnji dve vesti: da se igra na Korziki igra s fiktivno dedščino in da se je Napoleon tu na otoku znova rodil. Izvedel sem to v domu gospoda Pozzo di Borgia, in sicer popolnoli. S tem, da sem se prehitro vozil, se mi je posrečilo priti iz Partinella, kjer je čakal moj avtomobil, do Ajaccia v pičlih treh urah. Prispel sem baš pravočasno, da sem izpolnil svojo prvo nalogo, ki me je čakala, namreč dati ilustrirani in-se-rat v »Le Corse Republicain«. Ob treh gre list v rotacijski stroj, jaz sem pa prispel pet minut pred tretjo. — Moj oglas je priporočil odvajalno sredstvo St. Xavier. Da pa ostanem v slogu de-

žele, sem obenem sporočil, da bo pošta poslovala naslednji dan ob šestih.

Naslednjega dne se mi je mudilo. Najprej sem odpisal dve pismi, eno lastniku hotela Pozzo di Borgia, drugo pa lastniku hotela Napoleona Velikega.

Dovolil sem si obvestiti gospoda Pozzo di Borgia, da lahko presteže Napoleono-vo denarno pošiljko istega dne na določenem kraju v pustinji — ako ne na kraju, ki je označen v reklamni za odvajalno sredstvo St. Xavier, pa gotovo na kraju, ki ga označuje reklama za ansterliško kremo. V pismu vašemu veličanstvu sem si dovolil kot najpomembnejši sluga opozoriti na oglas v današnji številki »Le Corse Republicain« glede poslovanja pošte pri St. Xavierju, oglas, ki je bil nedvomno past za smrtnega sovražnika vašega veličanstva. Kaj je moglo biti ugodnejše kot presenetiti sovražnika?

Po pravici sem računal, da sem s temi dvema pismi spravil v tok zgodovinske sile. Ko sem ju odpisal na Korziko, sem hodil po Apacciu po trgovskih opravkih. Po vrsti sem posetil zastopnika za odvajalno sredstvo St. Xavier, Cuseracovega likerja, austerliške kreme in Napoleonovega konjaka. Čestital sem vsem tem tvrdkam k energiji, s katero so postavljali reklamne deske na najnedostopnejših krajih severozahodne Korzi-

ke. Vse tvrdke so mi takoj odgovorile z istim vprašanjem: se-li mislim iz njih norčevati? Ko sem trdil nasprotno in ponavljal svoje čestitke, so mi vlnodno sporočili, da imajo važnejše opravke kot pa prežvekovati budalosti z neznanimi ljudmi in postavljati reklamne deske pri Col de Parma.

Poslovil sem se od njih z radostjo v srcu, kajti tedaj sem bil trdno prepričan, da se nisem zmotil. Čakal me je še zadnji poset. Ali slutiti vaše veličanstvo, koga sem še posetil? Letalsko družbo Antibes-Ajaccio. Tudi ta poset ni bil zaman. Družba sploh ni stavila nobenih zahtev, čim je slišala iz mojih ust, da lahko dobi izgubljena letala nazaj. Dala mi je na razpolago dva letalca in posledica je, da eno vašega veličanstva letal baš zdaj kroži nad bojiščem pri Austerlitzu.

Collin je za hip umolknil, potem pa nadaljeval glaseje:

— Pojasnil sem, kako je prišlo do bitke pri Austerlitzu. Povedal sem tudi, zakaj leta orel, ki bi moral poleteti v Notre Dome, tu nad nami. Tretjič in zadnjič vas vprašam, sire: Ali hočete dati mojim trem prijateljem svobodo, veliki križec častne legije in vsakemu petdeset tisoč frankov nagrade?

Zopet sem začutil na obrazu silen

zračni pritisk. Bil je mr. Graham, ki je vedno na enak način dajal duška svojim občutkom.

— Profesor uniči Boneya! Po petdeset tisoč nagrade dobimo!

— Drugi ljudje, gospod, bi bolj zaslužili odškodnino, — se je oglasil Quilinchini s surovim glasom, — ljudje, ki bi morda tudi izpremenili teh petdeset tisoč v maščobo in beljakovine, toda tudi maščobo in beljakovine v psihične procese. Dvomim, da bi se zgodilo to pri vas.

Josefinina usta niso bila več podobna koncu smeha in začetku poljuba. Gledala je profesorja kot neko nadnaravno bitje. Madame Delatour je malone plesala v sedlu. Izgovarjala je kratke fraze brez kolčne zveze:

— Trdi, da je sam pripravil Austerlitz, toda to je izključeno... da je preslepil vse... saj to ni mogoče... da je premagal Napoleona... to je vendar smešno. Sire, bodite no mož, ustrelite, ustrelite!

Zdelo se je, da Napoleon ne sliši. Sedel je nepremično na konju, roke prekrizane na prsih. Njegov obraz ni kazal niti nestrpnosti, niti gneva — občutkov, ki sta mu bila sicer najprirodnejša. Zrl je samo na Collina z mirnim, proučujočim pogledom, z enim onih pogledov, ki

Vprašanje ljubljanske cestne železnice

V magistratni posvetovalnici se je včeraj popoldne vršila poldruga uro trajajoča anketa interesiranih gospodarskih trgov glede prevzema cestne železnice od strani ljubljanske občine. Anketa, ki jo je vodil viadni komisar g. Anton Mencinger, je bila strogo informativna in zaprta, zato ni bila dostopna javnosti. Razpravljalo se je o modalitetah, pod katerimi naj bi mestna občina, vpoštevajoč komercialna načela, prevzela v svojo upravo cestno električno železnico, ki je še vedno last dunajske »Oesterr. Kleinbahngesellschaft«, ki pa ima za Jugoslavijo svojo podružnico v Zagrebu, ker tam plačuje manjše občinske doklade, kakor bi jih plačevala v Ljubljani. Ankete so se udeležili trije člani gerentskega sveta, dalje direktor gospodarskega urada nadsvetnik Jančigaj, direktor gradbenega urada inž. Matko Prelovšek, direktor mestne elektrarne inž. Čiuh, ravnatelj mestnega knjigovodstva Josip Volc, glavni tajnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo dr. Fran Windischer in član Delavske zbornice Tokan. Družbo so zastopali njen podpredsednik dr. Milan Vidmar, član glavnega upravnega odbora dr. Proksch in vodja ljubljanske cestne železnice inž. Tekavčič. Anketa je v prvi vrsti razpravljala o višini odkupnine, ki jo ima plačati mestna občina družbi in o vprašanju pokojninskega fonda uslužbencev cestne železnice. Prihodnje dni se bodo posvetila nadaljevala in je pričakovati, da se za občino povoljno zaključijo.

Zora vstaja dela se dan, ker Radion pere sam!

Razumna Mica uživa svoje življenje. Ne muči se z žehtanjem ali krtačenjem, za njo dela Radion. Radion sam? Ja!

Perite tako:

»Raztopite Radion v mrzli vodi, denite poprej namočeno perilo v to raztopino, kuhajte 20 minut, nato pa izplahnite!«

Perilo je čisto in snežno belo! Drgniti in krtačiti je nepotrebno, ker perilo in rokam samo škodi in — se postane mogoče lepši od tega?

Radion, idealno pralno sredstvo varuje perilo!

RADION pere sam.

RAZUMNA MICA

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 22. junija 1927.

— **Iz mornariške službe.** Za namestnika šefa vojnega odseka pri direkciji rečnega prometa je imenovan dosedajni komandant remorkerja »Sini« poročnik vojne mornarice I. klase Ciril Vilfan. Za komandanta remorkerja »Sini« je imenovan poročnik vojne mornarice I. klase Vlado Naglič, doslej v službi na parniku »Dalmacija«; poročnik vojne mornarice I. klase Ivan Kober je postavljen na razpoloženje vojnemu ministru.

— **Izpremembe v poštni službi.** Premesena sta poštna uradnika Karol Kosem iz Mozirja v Celje in Ciril Žužek iz Leskova v Beograd.

— **Iz našega državljanstva** je izstopila Alojzija Gerlic, rodom iz Varšave, pristojna v Ljubljani.

— **Koliko delovnih mest je sistemiziranih na večjih poštah v Sloveniji.** Po ministrski odredbi je število uslužbencev omejeno: pri poštne ravnateljstvu na 53 uradnikov I. kat., 36 uradnikov II. kat., 35 uradnikov III. kat., 20 zvanikov, 32 služiteljev in 24 dnevničarjev; v Celju na: 18 uradnikov II. kat., 19 uradnikov III. kat., 19 zvanikov in 13 služiteljev; v Ljubljani 1 na: 41 uradnikov II. kl., 110 uradnikov III. kat., 55 zvanikov in 55 služiteljev; na Ljubljani 2 pa: 25 uradnikov II. kat., 14 uradnikov III. kat., 39 zvanikov in 26 služiteljev; v Mariboru na glavni pošti: 27 uradnikov II. kat., 43 uradnikov III. kat., 35 zvanikov in 23 služiteljev; na mariborski kolodvorski pošti: 40 uradnikov II. kat., 33 uradnikov III. kat., 32 zvanikov in 57 služiteljev. Vseh poštne uslužbencev v področju ljubljanskega poštne ravnateljstva je okoli 2000. Za »ezervo«, za dopuste in boleznih za 330 uradnikov in 450 služiteljev je določenih 38 uradniških in 40 služiteljskih dnevničarjev. Za sezonske pošte: Bled 1 in 2, Bohinjska Bistrica, Dobrna, Domžale, Kranjska gora, Rimske toplice, Rogaška Slatina in Zalec je določenih 9 dnevničarjev.

— **Osebnosti s pošte.** Imenovana sta: pb. ur. Ant. Smodič za upravnika pošte v Ptuj in pb. ur. I/4 G. Marušič za pb. ur. II/3 v Ljubljani. — Premeseni so pb. ur.: I. Sušnik iz Celja v Maribor, A. Tušek iz Podčetrka v Pragersko, L. Sirmik iz Ljubljane v Metliko, Franja Kappus iz Ljubljane v Gorje pri Bledu, M. Globočnik iz Gorji pri Bledu v Ljubljano, F. Treven iz Bleda v Ljubljano, A. Fazzini iz Celja v Št. Vid pri Stični, M. Štrukelj iz Št. Vida pri Stični v Sv. Lenart v Slov. gor., J. Marušič iz Maribora v Rogaško Slatino, Avg. Juh iz Most pri Ljubljani v Maribor; dnevničarji: K. Starec iz Dol. Logatca v Podčetrtek, H. Benedek iz Pragerskega v Slovenjgradec in R. Meglič iz Sv. Jurja na Ščavnici v Maribor. — Upokojena sta pb. ur. II/2 Ivan Zadnik v Ljubljani in zvan. I. skup. Fr. Stuhec v Križevcih pri Ljutomeru. — Poštne službi sta se odpovedala: pogodb. pošt. Fr. Bukovec v Boh. Beli in pa dnevničar M. Peruga v Ljubljani. — Odpušena sta dnevničarja: Fr. Legat v Ljubljani in Iv. Povh v Mariboru.

— **Vozni red državnih avtomobilnih poštne prog.** Poštne ravnateljstvo v Ljubljani je izdalo vozni red poštneke avtomobilskega prometa, ki obsega proge: Šmartno ob Paki - Mozirje - Gornji grad - Solčava, Murska Sobota - Dolnja Lendava, Brežice - Bizelsko, Sv. Peter pod Sv. Gori - Grobelno, Brežice - Novo mesto in Brežice pošta - Brežice kolodvor. Voznemu redu so priloženi poštniški, prtižajni in blagovni ceniki.

— **Državni volilni odbor.** Glede na predstojanje skupščinske volitve je državni volilni odbor zahteval od vseh ministrstev, da mu pošljejo seznam vseh onih uradnikov, ki bi mogli biti predsedniki posamičnih volilnih komisij.

— **Posojilo rečne plovbe.** Direkcija rečne plovbe je zaprosila finančno ministrstvo, da ji dovoli najetje 70 milijonskega posojila v svrhu reorganizacije naše rečne plovbe.

— **Vpokojitve učiteljev.** V prosvetnem ministru so izdelali ukazi glede vpojojitve učiteljev, ki so po zakonu dosegli svoja službena leta. Tudi v Sloveniji bo vpojojenih večje število učiteljev.

— **Številne komišle.** V ministru za agrarno reformo je imenovanih 12 komisij, ki imajo nalogo proučiti agrarne zadeve v severnih krajih naše države.

— **Kopalci v Tomačevem** odnašajo gostilničarjem steklenice od piva ali pokalice, potem jih pa kar pušajo na pesku ob Savi. Drugi jih mečejo v Savo, še bolj nesmiselno je steklenice pobijati, ker se kopalci lahko porežejo noge. Zeleti je, da se take razvade opuste. Sploh se na kopalce apelira, da se dostojno obnašajo in ne letajo v kopalni obleki po vasi.

— **Osnovna šola v Št. Vidu nad Ljubljano** priredi v nedeljo dne 26. t. m. v risalski razstavo spisnih, računskih, risarskih ter deških in ženskih ročnih izdelkov. Zvečer ob 20. uri je pa v telovadnici šolske prireditve v proslavo Vidovega dne.

— **Razstava Pomladka Rdečega križa v Zagrebu.** Od 26. junija do 3. julija se bo vršila v Zagrebu razstava Pomladka Rdečega križa, katero si ogledajo tudi predsednik glavnega odbora Rdečega križa dr. Leko, generalni tajnik dr. Količ, predsednik glavnega odbora Pomladka Leposlava Petkovič in tajnik prof. Božidar Zečević. Prijavljene je še mnogo šolske mladine iz zagrebške oblasti.

— **Aleksandrovo dom in Vodnikova koč** bosta odprta 25. t. m. i. v soboto. Obe koč obdržita stari oskrbnici in tudi gospodarstvo je v prejšnjih rokah, tako da nam vse to jamči za udobno ležišče in dobro postrežbo. Koči ostaneta odprti čez vso sezono.

— **Izborna propaganda.** Po zaslugi tukajšnje direkcije pošte in telegrafa se je popravil stroj za masinsko žigosanje pisem. Dne 21. t. m. se je stavil ta stroj v obrat, ki štampilira znamke, istočasno pa natisne v desnem gornjem kotu: Posetite VII. veleseljem v Ljubljani od 2. do 11. julija. Pač izborna propagandno sredstvo, ki bo privabilo na naš veleseljem še več kupcev in obiskovalcev.

— **Veleseljski »Razgled«.** Tik pred otvoritvijo ljubljanskega veleselja izide 2. številka »Razgleda«, ki bo v povečanem obsegu prinesla mnogo veleseljskih zanimivosti. Trgovce in razstavilce vladajo opozarjamo, da je treba prijaviti oglašne najkasneje do petka 24. t. m. — Uprava »Razgleda«, Ljubljana, Šelenburgova 7/II. — **Senzacionalna pravda v Sarajevu.** Sarajevsko sodišče je te dni razpravljalo o tožbi vodje moralno - etičnega pokreta Milenka Vidoviča proti dr. Tomiču zaradi nekkih trditvev v njegovi brošuri »Vidovičev pokret — merkantilno podjetje«. Razsodba, ki bo izrečena koncem tedna, se pričakuje z velikim zanimanjem, ker sta tožitelj in toženec zelo znani osebnosti. Dr. Tomič odreja Vidovičevemu pokretu absolutno vsako idealno podlago in trdi, da je Vidovič delal samo iz merkantilnih nagibov. Zaslanih je bilo več učenec Vidovičeve šole, ki so izpovedali, da so plačali za poldruga mesec šolnine, predavanja pa se niso vršila. Dr. Tomič je med drugim zahteval, naj se strokovno in znanstveno ugotovi, da je Vidovič pustolovec. Vidovič se je v svojem govoru skliceval tudi na evangelij in na Krista, ko je pa pri tem začela publika ploskati, je predsednik sodišča izključil javnost od razprave.

— **Skrb vsake gospodinjice.** Otroci morajo v šolo, stanovanje treba, da je v redu, jed tečna, a cela družina snažna in skrbno oblečena. — Take in enake skrbi ima vsaka gospodinja. — Ako jo torej rešimo vsaj skrb za veliko žeto, smo ji storili mnogo. — Čarobno sredstvo za pranje perila se imenuje »Radion«. — Kupite še danes en zavitek, pa polkuzite!

— **Kristofič-Bučar: Dospete krasne bluze.**

Iz Ljubljane

— **Iz Promocija na ljubljanski univerzi.** V soboto 25. t. m. bo na ljubljanski univerzi promoviran za doktorja kemije g. inž. Ivo Ribarič. Promocija se vrši opoldne v zborni dvorani univerze.

— **Iz Večje število postelj** se rabi za posetnike VII. ljubljanskega veleselja, ki se vrši v Ljubljani od 2. do 12. julija 1927. Vsi oni, ki bi za te dni lahko odstopili proti odškodnini kako posteljo, oziroma divan, naj to javijo nujno, vsaj pa do 30. junija 1927 v mestnem ekspeditu, Mestni trg 27/III., od 8. do 2. popoldne.

— **Iz Prenosišča za udeležnike V. pokrajinskega zletja JSS** v dneih od 27. do 29. junija t. l. sprejema zletna pisarna na Taboru (severni trakt) od 8. do 12. in od 4. do 6. popoldne.

— **Iz Tržni dan v Ljubljani.** Danes na tržni dan je bil Vodnikov trg bogato založen z zelenjavo in sadjem, dočim je bilo jaje in perutnine razmeroma malo. Tudi mlečnih izdelkov je bilo precej. Glavne solate, prav lepe in debele, je toliko na trgu, da so cene salati znatno padle. Letos sploh je dobra letina salate. Prodajalke so prvovrstno glavno solato ponujale po 075, slabše vrste pa celo po 025 Din glavno. Izredno mnogo je bilo domačih črešnj, osobito iz Stajarske. Tudi cene črešnjam so padle in so bile že po 3 Din kg. Na trgu je bil prvokrat ribezelj, kg po 8 dinarjev. Borovnic je bilo izredno mnogo, liter po 2 Din, rdeče jagode pa po 250 Din mala merica. Mnogo je bilo graha po 3 Din liter. Tržaški fižol je bil na trgu po 8 Din kilogram. Novi krompir je že po 5 Din kg.

— **Iz Zvečer dne 23. t. m. se bode žgal kres na Zgornjem Rožniku.** Svira polnoštevila godba »Gradašca«. Za dobro kapljico in jedila je preskrbljeno. Za slučaj slabega vremena se vrši isti dne 24. t. m. — **Iz Promenadni koncert Nar. žel. glash. društva »Sloga«** se vrši v Zvezdi v soboto dne 25. junija t. l. ob pol 21. uri zvečer pod vodstvom kapelnika g. Julija Bučarja s sledečim sporedom: 1.) Uvodna koračnica. 2.) Offenbach: Orfej v peklju — uvertura. 3.) Nedbal: Valček iz opere »Poljska krik. 4.) Parma: Romanca iz opere »Urh grof celjski«. 5.) Frischkowitz: Iz davno preteklih dni — potpuri slovenskih narodnih pesmi. 6.) Glinka: Severna zvezda — pesem. 7.) Kaiman: Knežinja Čardaša — potpuri. 8.) Smetana: Prihod komedijantov iz »Prodanec neveste«.

— **Iz Društvo »Treznost«** ima svoj redni sestanek danes 22. t. m. ob 18.30 na moškem učiteljsku s sledečim dnevnim redom: 1. Comemoracija po rajnem ponesrečenem br. Vladimiru Tomcu. 2. Predlogi Zagrebčanov in prof. Popoviča iz Aleksinca za kongres — razprava. Vabimo poleg članov tudi naše prijatelje.

— **Iz Občni zbor »Mladike«.** Vzgojevalno in podporno društvo »Mladika« ima letos svoj redni občni zbor v ponedeljek dne 27. junija 1927 popoldne ob 5. v posvetovalnici CMD, Narodni dom, z običajnim dnevnim redom. K obilni udeležbi vabi upravni odbor.

— **Iz Filmska razglednica gdnice Ide Kravljane** (po 2 Din) ter opernega pevca Julija Betetta (po 3 Din) so izšle v založbi Vekoslava Kramariča, Ljubljana, Florijan-ska ulica 22.

— **Iz Profesorski izpiti na filozof. fakulteti v Ljubljani.** Fakultetni svet filozofske fakultete v Ljubljani je na svoji redni seji z dne 10. junija 1927 sklenil, da sprejema dekanat filozofske fakultete v Ljubljani prijave za usposobljenostne izpite za pouk na srednjih šolah (po starem izpitnem redu) samo še do 31. decembra 1927; ti izpiti pa morajo biti dovršeni do konca študijskega leta 1927-28.

— **Iz Ogledje si razstavo obrtnih šol!** Na Tehniški srednji šoli v Ljubljani je razstava odprta do nedelje 26. t. m. dneva od 9. do 12. in od 15. do 18. Razstavljena so risarska in ročna dela kiparske in rezbarske, keramiške in ženske obrtne šole (vezenje, šivanje perila in izdelovanje oblek) Vstop vsakomur prost.

— **Iz JAD Triglav.** 15. redni občni zbor se vrši v soboto dne 25. t. m. v salonu g. Češnovarja. Začetek točno ob 14.

— **Iz Slabe sveče.** Glede na tozadevno notico v »Slov. Narodu« št. 138 z dne 21. t. m. sporoča podpisana svečarna, da se v njeni tovarni izdelujejo že več let med drugimi svečami tudi prave stearinske sveče, ki so boljše od svoječasni »Milly« - sveč in ki se na solncu ne zmečajo in tudi ne za steklom med zaprtimi okni, kjer se v poletnih dnevih razvija zelo velika vročina, včasih do 70° C. Le redki so odjemalci, ki posegajo po teh svečah, ki so dražje kakor konsumne kompozicijske in parafinske sveče, katere poslednje sicer lepo gorijo, ne prenesejo pa velike vročine. Prave stearinske sveče se prodajajo v specialnih trgovinah: Ant. Stacul, Karl Planinšek, Franc Pavlin itd., kjer pisec gornje notice lahko kupi poljubno količino teh res prvovrstnih sveč. — **Svečarna J. Kopač & Co.** — **Iz Karambol dveh avtomobilov.** Na Zabjaku je bil včeraj popoldne večji karambol dveh avtomobilov, ki sta na križišču dveh ulic trčila skupaj tako, da je bilo enemu razbito sprednje kolo, drugemu pa zadnje. Avtomobilista nista k sreči bila poškodovana, ker sta počasi vozila.

— **Iz Tatvine.** Prodajalec sladoleda Anton Gerzinič je stražniku naznanil, da mu je nekdo z njegovega ležišča na Jernejevi c. odnesel 150 Din vredno volneno odejo. — **Hlapcu Rudolfu Persni** pa je neznan potepuh izmaknil denarnico z 200 Din iz zaklenjene sobe.

— **Iz Vreme.** Prihajajo vroči pasji dnevi pred kresom. Vremenski preroki so mnenja, da bo ta vročina trajala več dni. Snoti ob 21. je kazal barometer 768, termometer + 19,2 stopinj C, danes ob 7. zjutraj barometer 767, termometer + 14 stopinj C, popoldne barometer 765, termometer + 26 stopinj C. Vroče in jasno.

— **Iz Zrtev pomanjkanja.** Snoti okoli 23. je bila reševalna postaja poklicana, da naj nemudoma odpelje v bolnico iz Jenkove ulice 13 delavčev soprogo Angelo K., ki se je zastropila z veronalom. V bolnici so takoj izvedli primerno operacijo ter ženo ohranili pri življenju. Kakor je sama izpovedala, je zavzela tri močne doze veronala, ker si je hotela končati življenje radi bede in velikega pomanjkanja. Njena mož je že pol leta brez posla in družina živi v največji bedi.

— **Iz Drobni policijske kronike.** Aretirane in zaprte so bile tri osebe, neka ženska radi tajne prostitucije in dva elegantna gosposi radi silnega razgrajanja in tuljenja. V zaporih sta še preklinjala in robantila kakor dva obsedena, proti jutru pa sta se streznila. Prijavljeni sta dve manjši tatvini, dalje dve telesni poškodb, pretepa sta se na ulici Janez in Lojze, šest mladeničev je prijavljenih radi kaljenja nočnega miru, dva sladoledarja radi obrtnih in sanitarnih predpisov, 18 voznikov pa radi cestnopolicijskega reda.

ITO — zobna pasta najboljša iz Celja

— **c Naše poročilo o izidu občinskih volitev v Celju** spopolnujemo v toliko, da je komisija prisiljena tudi Bernotovi stranki en mandat na podlagi najvišjega ostanka. Zastopnik te stranke bo v občinskem svetu g. Štefan Lah, pekovski pomočnik. — **Socialistična stranka** pa dobi vsled tega samo dva mandata. — **Nemško stranko** bodo v občinskem svetu zastopali: Franc Reuschegg, hotelir in mesarski mojster; dr. Jurij Skoberne, odvetnik; Franc Koschier, kovaški mojster, in dr. Kristijan Wolf, zasebni uradnik. — Ta imena je v našem poročilu spustil tiskarski skrat.

— **c Tedenski izkaz mestne klavnice.** V tednu od 13. do 19. junija se je zaklalo: 5 konj, 26 volov, 17 krav, 3 telce, 35 telet in 55 svinj. — Uvozilo se je: 293 kg govedine, 1697 kg teletine in 165 kg svinjine.

— **c Smrtina kosa.** Umrli je 21. t. m. na Kralja Petra cesti št. 8 g. Ljudevit Lajšič, sodni uradnik v pokouju, v 72. letu starosti. N. v. m. p.

— **c Smrtina nesreča.** V torek 21. t. m. ob 9. uri popoldne sta se igrala na dvorišču mestnega oskrbnistva na Spodnjem Larovu sinova občinskih delavcev 4letni Josip Borko in Sletni Josip Tlačar. Med igro sta se pospela na trgu za prevajanje

gramoza, ki je bila navpično prislomljena k zidu. Ko sta se otroka zibala, se je truga prevrnila in pokopala malega Borka pod seboj, dočim je drugi deček pravčasno odskočil. Po nesreči je priletel Borko na kamen, tako da je prišla glavica med kamen in železni rob truge. Vsled udarca je otroku počila lobanja. Na vpitje je prihitel 68letni občinski delavec Rok Golenač in izvlekel dečka izpod truge. Deček je še dihal. Ko pa ga je prinesel v stanovanje njegove matere, ki je ležala bolna in ga položil na posteljo, je deček izdihnil.

Iz Maribora

— **m Izletniški vlaki v Dravsko dolino.** Kakor v drugih večjih mestih, je sedaj železniška direkcija tudi v Mariboru uvedla izletniške vlake in sicer v Dravsko dolino. Vlak bo vozil ob nedeljah in praznikih. Ugodnost pa obstoja v tem, da bo veljala pri tem vlaku polovična cena. Mariborčani, ki radi prireajo izlete v mariborsko okolico, zlasti pa v lepo Dravsko dolino, so to vest sprejeli z velikim zadovoljstvom.

— **m Volilci, pozor!** Pri vsakih volitvah se je še pokazalo, da se volilci ne brigajo pravčasno za vpis v volilni imenik. Se le na dan volitev, ko je že prepozno, se navadno ugotovi, da ta ali oni sploh ni v imeniku in zato nima volilne pravice. Zato opozarjamo vse naše volilce, naj se zanesljivo prepričajo, ali so vpisani v imenik. Imenik je na vpogled samo še do 30. junija pri mestnem magistratu ali pa v tajništvo SDS, Cankarjeva ulica 1. Vsakdo naj se tudi prepriča, ali so vpisani tudi njegovi znanci in prijatelji.

Gospodarstvo

Stanje Narodne banke z dne 15. junija 1927.

	Razlika v pri-
	meri s stanjem
	dne 8. junija.
AKTIVA:	
Kovinska podlaga	501,0 — 4,5
posojila	1194,6 — 12,9
račun za odkup kronskih novčanic	1102,6
račun začasne razmenjave	319,6
državni dolgovi	2966,3
vrednost državnih domen	2138,3
saldo raznih računov	1595,1 — 29,7
Skupaj	9817,9
PASIVA:	
Od glavnice izplačano	30,0
rezervni fond	9,7
novčanje v obtoku	5341,7 — 94,6
državni račun začasne razmenjave	319,6
državne terjatve po raznih računih	348,7 — 6,0
razne obveznosti	1546,7 + 33,0
državne terjatve za zastavljene domene	2138,3
azijo za kupovanje zlata	38,0
Skupaj	9817,9

Obrestna mera ostane neizpremenjena. Obtok novčanje se je znižal od zadnjega izkaza za 94.600.000 Din.

— **g Izvoz in naš promet.** Na zadnji plemni seji beogradske Trgovske zbornice se je razpravljalo tudi o ukrepih glede zagotavljanja izvoza v tekoči sezoni. Sprejete je bila občirna resolucija, v kateri opozarja Trgovska zbornica tudi na slabe strani našega prometa. Prometni minister je obvestil zbornico, da je ukrenil vse potrebno za zboljšanje prometa takoj, čim je prečital resolucijo v novinah. Pričakovati je torej, da prometne razmere ne bodo ovirale izvoza.

— **g Naši delegati na konferenci Mednarodne trgovske zbornice.** Včeraj so odpotovali iz Beograda v Stockholmu naši delegati na konferenco mednarodne trgovske zbornice. Seboj so vzeli večje število naših gospodarskih publikacij v angleškem, francoskem in nemškem jeziku, kakor tudi 1500 izvodov »Privredne Jugoslavije«, ki jo je izdal naš odbor mednarodne trgovske zbornice. V tej publikaciji so detaljno obdelane vse panoge našega gospodarskega življenja s potrebnimi statističnimi podatki.

To in ono

Tragedija toreadorja

Toreador... Za Španca je to majhna beseda, svet poklic in kulminacija karijere. Toreador je ljubljeneč naroda, ki ga obsipa z darovi in cvetjem, a ironizira in zasmehuje, če v borbi proti razjarjenemu biku pokaže le senco strahu. Poklic toreadorja je slaven, a še bolj težaven. Zre marsikateri junaki toreador je našel strašno smrt pod rogovi razjarjenega živali. O slični tragediji, ki je zahtevala življenje enega najslavnejših bikoborcev na svetu, poročajo te dni francoski listi.

V mestu Orleans je gostoval te dni neki potujoči cirkus. Na programu so bile tudi bikoborbe. Številna publika, ki je do zadnjega kotička napolnila veliko cirkusko arenjo, pa je bila pričakovano razočarana, toreadorja Chiquito so odnesli mrtvega iz arene. Tako je pač usoda toreadorja...

Toreador se je baš pripravljala, da začne biko poslednji smrtni sunek. Nasreča je hotel, da mu je v odločilnem trenutku izpodrsnilo, in da je padel. Bik se je zakadil vanj, ga nasadil na roge in strahovito razmesaril. Chiquito so odnesli mrtvega iz arene. Tako je pač usoda toreadorja...

Češkoslovaški polet čez ocean

Kakor smo kratko že poročali, se pripravljata dva češkoslovaška letalca na polet iz Prage v New York in nazaj in sicer z letalom, ki ga je izdelala češkoslovaška tovarna. To vest so priobčili tudi inozemski listi, ne da bi se poprej informirali, je-li sploh mogoče resno govoriti o tako smelnem načrtu češkoslovaške aviatike. Češkoslovaška doslej še nima letala, ki bi moglo absolvirati preokeoceanski polet, z druge strani je pa treba pomisliti, da bi zahtevalo konstruiranje novega ali prenehanje katerega sedanjih tipov letal mnogo časa in materialnih izdatkov. Načrt češkoslovaškega poleta čez ocean torej v dolednem času ni izvedljiv. Kljub temu je večina češkoslovaških listov zabeležila to vest kot senzacijo dneva in navajala celo ime na obeh letalcev.

Letalca se baje že pripravljata na polet iz Prage v New York. V četrtek prileti v Prago ameriški letalec Cham-

berlin in to priliko hoče porabiti češkoslovaška letalca za javno zbirko prostovoljnih prispevkov za češkoslov. polet čez ocean. Češkoslovaški listi priobčujejo podrobne informacije o aeroplanu, v katerem poletita letalca čez ocean in o motorju, toda nobena teh informacij nima realne podlage. Letalca hoče baje poleteti na letalu Aero A 30, ki je bilo prvič razstavljeno na praški letalski razstavi. Tovarna, ki je zgradila to letalo, pa navaja, da znaša maksim. obtežitev letala 2438 kg. Iz tega je razvidno, da bi bilo treba aeroplan temeljito prenoviti in prilagoditi tako dolgemu poletu, kajti v sedanjih obliki bi ne mogla letalca vzeti s seboj niti zadostne količine bencina. Tovarna Aero izjavlja, da na polet čez ocean zaenkrat resno še ni misliti in da na zadevna vprašanja še ne more dati definitivnega odgovora.

Pač pa je realnejša vest o drugem distančnem češkoslovaškem poletu. Gre za polet iz Prage v Tokio in sicer v etapah. Vojaška tovarna letal se pa zanima za polet v Rusijo. Eden teh poletov bo letos na vsak način absolviran.

Pred novimi preokeoceanskimi poleti

Kakor poročajo inozemski listi je v najkrajšem času pričakovati nove preokeoceanske polete. Ameriški poročnik Byrd je baje startal včeraj iz New Yorka in poleti v Pariz. Na letalu se nahajajo tudi štirje potniki. Zanimivo pa je zlasti, da nameravata preko oceana leteti dve ženski in sicer nemška letalka Thea Rasche in v Ameriki živeča ruska letalka Lufa Filips. Obe startata v juliju.

Iz Londona pa poročajo, da se dva angleška letalca pripravljata na polet London-New York začetkom avgusta. V New Yorku ostaneta samo osem ur, nato pa se vrneta v London. Francoski letalec Drouhin poleti iz Pariza v New York, čim nastopi ugodnejše vreme.

Kakor poročajo nemški listi, namerava slovit nemški letalec Udet poleteti iz Monakovega v New York. Udet si je dal skonstruirati poseben aero-

plan, s katerim hoče postaviti nov svetovni rekord v vztrajnostnem letu. Drugi nemški letalec Koenigse projekta tira polet Berlin-San Francisco.

Italijanski letalec De Pinedo je v nekem pogovoru izjavil, da bo skušal brez pristanka poleteti okoli zemlje. Seveda pa mu je za tak polet potrebno letalo z najmanjšo vporabo bencina, ki bi vzdržalo 25.000 do 30.000 km vožnje.

Zagonetna smrt na Dunaju

V soboto je na Dunaju umrl konjski mesar Josef Pavliček, lastnik velikega podjetja s šestimi podružnicami. Njegova nagla in nepričakovana smrt je dala povod raznim verzijam in govoricam in splošno se je širila vest, da Pavliček ni umrl naravne smrti, marveč, da ga je zastrela lastna žena. V nedeljo je prispel iz Češkoslovaške brat pokojnega, gostilničar Fran Pavliček in ta je podal proti ženi umrlega Antoniji Pavliček, ovadbo, v kateri jo dolži zastreljevanja lastnega moža.

Pavličkova, ki je bila zaslišana, je izjavila, da je s svojim možem živela že 16 let v zakonu in da se zadnja leta nista razumela, ker je bil Pavliček udan pijači. Zadnje čase je bilo na njem opaziti znake delirijuma tremens in njegovo stanje se je teskom 4 tednov znatno poslabšalo. Bolchal je tudi na ledvicah. Pretekli teden je pri polni zavesti napravil oporoko. Pri podpisu je bil navzoč tudi njegov zdravnik dr. Wolf. Pavličkova je odločno zavrnila, da bi zastrela svojega moža.

Policija jo je zaenkrat obdržala v zaporu in odredila obdukcijo trupla, ki bo zagonetno smrt pojasnila.

Prekinjen polet angleških letalcev. Angleška letalka Car in Mackworth, ki sta v soboto v Londonu startala k vztrajnostnemu poletu v Indijo, sta bila prisiljena pristati radi defekta v motorju v grofiji Suffolk. Preletela sta jedva 90 milj. Letalca nameravata svoj polet nadaljevati in doseči nov svetovni vztrajnostni rekord.

Lindberghovo plemenje. Kakor javljajo newyorški listi, znašajo približni dohodki Lindbergha okoli 400.000 dolarjev (26 milijonov dinarjev). 25.000 dolarjev znaša nagrada za polet, 100.000 dolarjev prejme za objavo poročila o poletu, 100.000 dolarjev za knjigo, ki v kratkem izide in 100.000 dolarjev bo zaslužil s serijo predavanj. 75 tisoč dolarjev prejme plače za svoj smeli podvig.

Trgovski nameščenci pozor!

Od pripravljane odbora za ustanovitev »Krajevne sekcije trgovskih nastavljenecv v Ljubljani« smo prejeli sledeče informacije:

V današnjih težkih časih, ko se vsak stan organizira, znanja v neproduktivne in kolektivno bojuje za svoje pravice, svoj življenje in svoj daljnji obstanek, smo ostali edino mi trgovski nastavljenecv po večini strokovno neorganizirani. Kadar nas nameščenci drugih strokovnih opazujejo in sodijo po naši brezbriznosti in indolenci, morajo nehoti vzklizniti: Kaj trgovski nastavljenecv res nimajo nobenih strokovnih potreb, nobenih skupnih zahtev za zaščito svojih interesov? Ali vendar! Tudi nas trgovski nastavljenecv tarajo skrb, tudi mi bi se morali vprašati: Kaj bo, ako danes ali jutri ostanemo brez nameščenja, brez sredstev za življenje in brez vsakega zavetja. Kaj bo, ako pride nenadoma znižanje plač (kateri je pri današnjem splošnem zastoju trgovine »zakvetel«), a mi smo nepravilni na te težke čase, ki se nam obetajo. Kaj bo, ako se zares zgodi, da minister trgovine in industrije soglasno z ministrom za socialno politiko razglasi in uveljavi naredbu o 10-urnem delavniku, kar bi pomenilo ustvariti novo armado brezposelnih trgovskih nastavljenecv. Kdo nam more jamčiti, ako se ravno mi ne bomo nahajali med onimi, ki bodo vsled podaljšanja delovnega časa reducirani in odpušteni, da se tudi mi pridružimo onim 300.000 brezposelnih delavcev in nameščencv? Vse to in še mnogo drugih težkih slutenj je nas dovedlo do tega, da smo tudi mi enkrat zafeli resno razmišljati, kako bi najuspešneje zaščitili svoje interese, kako bi se temu, kar nam preti, vsaj deloma izognili ali vsaj olajšali gorje, ki nas že danes bije, a katero obeta biti še večje, ako se pravočasno ne zganemo.

Smatrajoč za edini izhod iz današnje situacije skupnost, edinstvo in pripravljenost vseh trgovskih nastavljenecv smo se odločili ustanoviti svojo posebno »Krajevno sekcijo trgovskih nastavljenecv v Ljubljani« v okviru najmočnejše organizacije privatnih in trgovskih nameščencv Jugoslavije, da se tako vsi strnemo v svoje vrste, da v svoji sredini temeljito tretiramo naša strokovna vprašanja, ki so obenem tudi vprašanja naše eksistence in bodočnosti in da potom te naše strokovne sekcije vsem trgovskim nastavljenecv in nameščencv brez razlike omogočimo sodelovanje in kolektivno nastopanje v vseh vprašanjih, ki tangirajo njihove interese. Naša sekcija, oziroma organizacija ima namen v vsakem oziru varovati interese trgovskih nastavljenecv. Vsi njeni člani imajo v smislu pravi pravico do brezplačnega posredovanja dela, brezplačnega prejemanja strokovnih glasil v njihovem jeziku, brezplačne pravne pomoči, podpore v brezposelnosti, potne podpore, potnih predimov, podpor v slučaju bolezni in do raz-

nih drugih ugodnosti, ki so razvidne iz naših pravic, časopisa in ostalih tiskovin, ki jih dobijo zainteresirani trgovski in drugi nameščenci brezplačno pri podpisnem odboru.

Predvsem moramo naglasiti, da zamišljamo našo organizacijo strogo strokovno in pri tem že vnaprej izključujemo vsa vprašanja in zadeve, ki niso strokovnega značaja, a predvsem vsa politična vprašanja, ta katerih se navadno razbijajo že tako slabe moči trgovskih in sploh privatnih nameščencv in katere na žalost danes neplodno absorbirajo groso njihovih organiziranih moči. Na vprašanjih, kjer so interesi vseh trgovskih nastavljenecv eni in isti kakor: delovni čas, nedeljski počitek, penzijsko zavarovanje, davki na naše plače, hiperprodukcija, nameščencv naše stroke, naša socialna zakonska zaščita itd. mora vladati popolna soglasnost in enotnost, a vsa ostala vprašanja, ki niso socialna, kulturna in ekonomska od splošnega pomena za vse trgovske nastavljenecv, a o katerih zamorejo imeti poudeljene svoje različne mišljenja, prepuščamo svobodni in spontani odločitvi vsakega posameznika. Mi se nahajamo na bazi razrednega boja za naše pravice in za izboljšanje položaja vseh trgovskih nastavljenecv ne glede na njihovo vero, narodnost, starost, spol in njihovo politično prepričanje in pripadnost.

Val brezposelnosti v Evropi, ki zadene tudi naša trgovska nastavljenecv v Sloveniji, stagnacija dela in splošni gospodarski zastoj v trgovini, industriji, sploh povsed, resno opominja naša trgovska nastavljenecv na intenzivno delo za čim boljše zaščito naših strokovnih interesov. Opominja nas, da se vsi organiziramo in da potom svoje organizacije delujemo v tem cilju, ker narodni pregovor pravi: Kolikor moči, toliko pravice! Torej tudi mi trgovski nameščenci se moramo boriti, da si v današnji družbi zavarujemo svoje dostojno mesto.

Pripravljeni odbor za ustanovitev »Krajevne sekcije trgovskih nastavljenecv v Ljubljani« je izdal ta komunikacijo z željo, da vse trgovske nastavljenecv obvesti o svoji nameri in nalogi, katero si je postavil, da jih povabi, da v čim večjem številu pristopijo k svoji edini strokovni organizaciji in da med svojimi tovariši za ujo živahno agitirajo. Ta odbor bo formalno organizacijo v poedin-kih krajih in prostoru vse tiste trgovske nastavljenecv, ki bi v teh odborih bili pripravljeni sodelovati, da se obrnejo po brezplačne informacije na podpisani odbor. V do-glednem času, ko bodo namreč že vsa pripravljala dela gotova, bo sklical ta odbor ustanovni občni zbor, na katerem bo izvolil defin. odbor in na katerem bo podrobno obrat. program in namen organizacije.

Vsa potrebna pojasnila daje in vpise v »Krajevno sekcijo trgovskih nastavljenecv v Ljubljani« sprejema zgoraj imenovani odbor vsak dan od 9. do 2. ure in od 6. do 8. ure zvečer v svojih prostorih: Poljanska c. št. 12, pritličje, l. vrata desno.

nositi
Palma
znači
nikdar iskrivljene
pete imeti.

Meblovana sobica
se takoj odda. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 1500

Mala soba
čista in suha — se takoj odda. — Anton Maver, Ahacjeva c. sta 5. 1505

Pisalne stroje
nove in rabljene Underwood, Remington, Smith, Broes in za potovanje povravnostne — nudi z garancijo Josip Pukl v Celju. — Popravila vseh znamk.

Tovorni avto
dobro znamke v popolnoma brezhibnem stanju, 3½ tonski in priklonni voz treh ton kupi Svetozar Kovačević, Koprivnica, Hrvatsko. 1511

Do Din 60.000
posodim brez obresti za primerno stanovanje. — Pogoji: vknjižba na prvo mesto. — Poudbe pod »Posojilo/1494« na upravo »Slov. Naroda«.

Strojni ključavnice
močan, zanesljiv in priden — išče službo; več slovenskega in nemškega jezika. Nastopi lahko s 1. julijem. — Poudbe pod »Ključavnice/1506« na upravo »Slov. Naroda«. 1506

Prazna sobica
svetlo, v Rožni dolini — od dam gospodu ali gospodični, event. tudi samostojni gospej. — Poudbe pod »Zračno/1508« na upravo »Slov. Naroda«.

Kemična pralnica in barvanje oblek
v najrazličnejših barvah izvo-juje dela v najkrajšem času pri najnižjih cenah.

Anton Boc, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/L
Tovarna: Vič-Glince.

Velika predtiskarija ženskih ročnih del
za trgovino, šolo in dom.

Tisoče novih, krasnih vzorcev. Cisti tisk, hitra izvršitev, nizke cene. Predtiskujemo samo na prinesenem blagu. — Entlanje, ažuriranje, tamburiranje, mehnično umetno vezenje.

Matek & Mikeš, Ljubljana, Dalmatinova 13

Specijalna tovarna strojev za obdelavo lesa
Klein & Stiefel, Fulda
Na velesejmu v Ljubljani

bomo razstavili najnovejše in najboljše stroje za obdelavo lesa v polnem obratu.

Novost: Pogon brez jermena.

Obiščite naš prostor 208 Paviljon F.

Zastopnik za S. H. S.: Peter Angelo, Ljubljana, Hotel SLON

VALOVI STRASTI...

PREMIJERA!
Samo še danes!

Sedem dejanj vatrene ljubezni, elegantnega Pariza in solne Valencije. Po slovitem romanu Blasco Ibaneza. — Prekrasne kolorirane slike. Sijajna je scena, ko derota bujica provali v lepo vas. — V vlogi strastne Leonore, krasna

GRETA GARBO
znana pod imenom »Zena — demon«. Vlogo mlade Rafaela kreira »novi Valentino« lepi

RICARDO CORTEZ
Predstave se vrše ob: 4, pol 8, in 9 uri.

Telefon 2124 ELITNI KINO MATICA Telefon 2124

Klišaje

vseh vrst, črne in avtotipije, izdeluje po predloženih risbah, peropisih ali slikah za navađen tisk ali za finejšo izvedbo v eni ali več barvah točno po naročilu in v najkrajšem času

Jugografika, tiskovna in založna družba z. o. z.
v Ljubljani, Sv. Petra nasip 23

TATRA-AUTOMOBILI

Predno si kupite auto, posetite ljubljanski velesejem, paviljon G ter si ogledite različne vrste tega sijajnega avtomobila male vrste, poizkusite ga z najtežjimi poizkusnimi vožnjami. Prvovrstne reference. Kupite si auto imenovane znamke, ki vam bo prav gotovo v veselje.

Generalno zastopstvo za SHS:
August Stolschegg, Rogaska Slatina.
Zastopstvo za ljubljansko oblast:
Jugo-auto, družba z o. z., Ljubljana.

VENECIN

izredna zdravilna voda proti revmatizmu in išiasu, želodčnim in črevesnim boleznim ter za nego ran se dobiva zopet v vsaki lekarni

Skladišče za grosiste: **Isis, d. d., Ljubljana.**

Konkurzna razprodaja.

V konkurzno maso **Odon in Amalija Koutny**, Ljubljana, spadajoča trgovska zalogla blaga, kot razno orodje, žage, tehnični in drugi predmeti se imajo razprodati globoko pod cenilno vrednostjo.

Razprodaja bo trajala le kratek čas.
Pospešena konkurzna razprodaja se vrši med poslovnimi urami v trgovini **Odon Koutny, Ljubljana, Aleksandrova cesta.**

Uprava konkurzne mase.

Prodaja realitet.

V konkurzno maso **Odon in Amalije Koutny** spadajoče realitete, to so:

1. **Tronadstropni trgovski hiši na vogalu Aleksandrove in Beethovne ulice**, pripravi zlasti za banko, zavarovalnico ali v druge poslovne svrhe, z obstoječimi trgovskimi in skladiščnimi prostori, ki so takoj na razpolago, sodno ocenjeni na 2.277.420 Din.

2. **Enonadstropna hiša v Sp. Siskl, Kolodvorska ulica 149** z zraven spadajočimi gospodarskimi poslopi in velikim vrtom, sodno ocenjena na dinarjev 379.738. — se imajo po sklepu upniškega odbora z dne 28. maja 1927 prodati najboljšemu ponudniku s pridržkom odobritve po upniškem odboru in sodni odobritvi.

Interesenti se pozivljajo, da vložijo najkasneje do dne 30. junija 1927 pismene za 1 mesec obvezne oferte na roke upravnika mase dr. Alojzija Kobala, odvetnika v Ljubljani, kjer so tudi točneji podatki na razpolago.

Uprava konkurzne mase.

Inserirajte v „Slovenskem Narodu“

UNDERWOOD pisalni stroj ima svetovni sloves. Nad 2 000 000 strojev v prometu. Nedosegljiv v trpežnosti in vsled tega najcenejši. **Lud. Baraga** LUBLJANA Selenburgova ulica 6/1 Telef. 2980

Urejuje: Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno«: Fran Jezeršek. — Za inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.